

készült fényképei sem, mondván Olaszországban is csak egy nemzedékre futja életükből. Ott pedig megszokott a mediterrán tél és a forró nyár. Az elhúzódo kelésük ezek szerint egész évre lehetővé teszik a kifejlett és lárvá korosztály egyidejű együttes jelenlétét. Szeptember 29-én viszont már csak szép szürke példányokat tudtam fotózni. Az irodalom szerint ugyanis a tojásait októberben rakja le fakéreg repedésekbe, vagy a borostyán apró szőrökre emlékeztető kapaszkodó léggyökerei közé. Tojás alakban tel. Mindezt a korábban leír szakmai kételkedésünk miatt volt szükséges most megjegyezniem.

Most még csak a méhek gyűjtögetik az utolsó nektárt a borostyán virágain.

DRYP

RENDAHAGYÓ PORTRÉBESZÉLGES TÉS MIKLOVICZ LÁSZLÓVAL

Bokorbéli olvasóknak talán nem kell bemutatni őt, mégis ragaszkodtam ehhez nyilvános beszélgetéshez. Most pedig nem is tudom, mivel kezdjem. Régóta terveztem, hogy Miklovicz Lászlóval, Lacival kellene egy beszélgetést összehoznunk a Koinónia olvasói számára (is), de ahogy mondani szokták mindig közbe jött valami. Szinte egy évig forgalomképtelen voltam, hogy ne másra – leginkább László elfoglaltságára akarjam tolni a halogatást. Közben diakónussá szentelték - pontatlan meghatározással – hivatalosan is civil pappá lépett elő, akiknek teendőit – hogy elkerüljem a küldetés szót - már évtizedek óta sikeresen végzi, gyakorolja választott nőtincsi honában. Amikor sokadik időpont egyeztetés után sikerült egy kis időt szakítanunk erre a találkozóra, kezemben a hangrögzítővel valamiféle ars-poetikára készültem, talán az ő közösségépítési gyakorlatából meríthető „mesterfogások” tanulságainak megismerése, megismertetése céljából is. Megpróbálom most – filmes műszóval – vágatlanul közreadni beszélgetésünket, akár gondolatébresztőként is.

– Azért azt be kell vallanom, hogy egy kis idegenkedés van bennem az ilyen típusú beszélgetés kapcsán.

- *Miért?*

- Azt hiszem azért, mert az ember óhatatlanul egy kicsit kirakatba rakja magát, mintegy szerepel. Legalább is az lehet a hallgató, vagy az olvasó érzése, hogy most egy kicsit előre toloom magam. Ez teszi számomra nehezzé ezt a beszélgetést, talán ez az oka az idegenkedésemnek is. Ugyanakkor az ember szereti a jótetteit valamilyen értelemben megmutatni, hogyha egyáltalán léteznek ilyen tettek az ember életében.

- *Mégis azt gondolom, hogy ezek például szolgálhatnak mások előtt, ezért kell félretenni, ezt a szerepléstől való idegenkedést. Végül is Gyurka bácsi sem óvakodott a szerepléstől, hiszen hogyan tudta volna közzé tenni, szolgálni a Bokor lelkeség formálását.*

- Igen, ez lehetséges az ő életében, az ő státuszából azért ez eléggé másképpen mutat.

Éppen tegnap volt egy Bibliakör Diósjenőn. Nagyon aktív kis csapat, és valaki megkérdezte közülük, hogy nem vagyok-e kénytelen belemenni kompromisszumokba mióta diakónussá szentelték. Nem kell-e bizonyos mondataimat körültekintőbben megfogalmazni, vagy alaposabban átgondolni, mielőtt az ember a homíliában valamit elmond. Nagyon nehéz kérdés ez, mert végül is a szentelés előtt, amikor egy esküt kell tenni, akkor ennek az eskünek a tartalma olyan, amihez azért illik igazodni, tehát az egyházi előírásoknak is meg kell felelni, amiben benne foglaltatik az engedelmesség feltétele is. A másik oldalról pedig, ha az ember így közszerepel, mondjuk a templomban, akkor meg arra is kell gondolni, hogy senkinek ne okozzon olyan szellemi vagy lelki traumát, ami inkább hátráltatná az evangélium ügyének a megvalósulását, mint szolgálná. Ennek kapcsán azt mondtam ennek a fiatalembernek, hogy ahová megyek szolgálni, liturgiát tartani, vagy akár csak asszisztálni, esetleg prédikálni a szentmisén, sehol sem fogadok el pénzt érte (mert mindenhol fizetni akarnak fura módon). Tehát sehol nem fogadom el az úgymond honoráriumot, amivel két dolgot szeretnék kihangsúlyozni. Egyik, hogy függetlenítem magam az anyagiaktól és nem pénzért teszem (ezzel egy kicsit a számonkérés lehetőségét is csökkentem). Másrészt pedig ezzel is megvalósíthatom az ingyen kaptatok és ingyen adtatok szemléletet. Manapság ugyanis nagyon könnyen az ember orra alá dörgölik, persze jó pénzért én is elmegyek prédikálni. Ezt el akarom kerülni, meg rosszul is esne. Éppen annak az örömét veszíteném el, ami ezzel együtt jár.

- *Röviden fogalmazva ez az önzetlenség...*

Mondhatjuk így is. Ez egy szép kifejezés, de én inkább nem mondom. Ez nekem jól esik, örömet lelem benne. Lehet, hogy éppen ellenkezőleg az önzőséget kellene megemlítenem, mert ezt saját örömömmre is csinálom.

- *Igen, ez már a dialektikának azon területe, amikor az önzetlenség az önzéssel van egyensúlyban, mint a keleti filozófiákban a ying-yang harmóniája.*

A hab a tortán az, hogy a múlt szombat este voltam valahol egy templomban, ahol prédikáltam, és azt mondta

egy tanárnő, hogy ő azért jár ide, mert szereti hallgatni a prédikációm. Na, ez az igazi fizetség számomra. Ennek nagyon örültem. Ugyanúgy elviselném, sőt igényelném a kritikát is. Mindenkit lehet kritizálni, de sajnálatos módon ilyenben nem részesítettek eddig, pedig szükségem volna rá. A közösségben azért találkozom kritikával, mondják nekem és a feleségem is mondja.

- *Nyilván ott bensőségesebb a kapcsolat, nyíltabbak, s ahogy ma mondják interaktívabbak. Mondanál valamit a családról is, ha már szóba került.*

- Az otthon jelenleg számomra nagyjából abból áll, hogy a feleségemmel ketten maradtunk odahaza, mivel a gyerekeink nagyok már, mindenki járja a maga útját. De a hétvégék általában úgy telnek, hogy együtt van a család, ha nem is mindig a teljes létszámmal. Tehát a családi kötelékek lazábbak, ami tehermentesítést jelen számomra (azért nem egészen így van, mert létezik az aggódás fogalma is)

- *Nincs is ilyen központi családi irányításra igény?*

Nincs. Ez megszűnt gyakorlatilag. Felnőtt mindegyik gyermek, kölcsönösen elismerjük és tiszteletben tartjuk azt az utat, amit járnak. Az a fajta szerepkör már megszűnt, hogy irányadó szempontokat mondjak, vagy pedagógiai kérdéseket tegyek fel. Inkább ők tesznek fel kérdéseket, ha szükség van rá és igyekszem, meg Panni is igyekszik értelmes válaszokat fogalmazni (amik nem felszólító mondatok).

- *Hány bibliakört tartasz?*

Eredetileg öt helyen volt itt a környékben, de az egyik helyen néhány hónap után azt mondták, hogy ők erre még nincsenek felkészülve. Így négy bibliakör maradt. A leginkább intenzív a nőtincsi, amelyik már hat évre tekinthet vissza. Nyári szünetet is csak egy helyen tartottunk, a többi helyen pedig folyamatos egész évben.

- *Hogyan illeszkedik a Bokor kiscsoportos foglalkozásokhoz, vagy a bibliaköröknek más a tematikája, rendszere?*

Formailag hasonlít a kisközösségi összejevetelekhez. Tartalmilag viszont teljesen a Szentírás van a középpontban. Egy kicsit leszűkítve a szinoptikus evangéliumokra. Fejezetről fejezetre, azon belül versről versre haladunk és a háttér információkat is megpróbáljuk kihámozni. Ehhez a különböző bibliaelemzéseket, az ezegétáknak a szakirodalmát is felhasználjuk. Komoly viták is keletkeznek. Ezeknek mindig örvendezek, mert tulajdonképpen mindegyik arról szól, hogy miként lehet jobban megközelíteni a Názáreti Jézus tanítását és személyét. Nem arról, hogy kinek milyen igaza van, kinek milyen meglátását akarjuk érvényre juttatni, hanem Jézus személye és tanítása van a középpontban.

- *Bokor kisközösséges foglalkozásokon is részt veszel a bibliakörökön kívül?*

Igen, van egy - szakkifejezéssel élve - „felvevő” közösségünk. Ez 36 éves, ha jól emlékszem. A „leadó” közösségünk is majdnem ilyen korú, talán valamivel fiatalabb.

- *Ezek közül egy érdire emlékeztem.*

Igen azt hívtuk Fiatalok 4-nek, de mivel már eljártak felettünk az évek, átkereszteltük magunkat Fejlődők 4-nek,

abban reménykedve (és azon fáradozva), hogy ez illik ránk.

- *Akkor négy bibliakörben és két másik kiscsoportos közösségben vagy érdekelt?*

Igen és van egy evangélikus Bibliakör is Nőtincsen, amit az szomszéd településről átjáró lelkész tart. Az érdekesége ennek az alakulatnak, hogy két személy kivételével ugyanazok járnak ide is, akik a katolikus BK-ra. Tehát ez inkább ökumenikus BK és nagyon jól elvagyunk egymással. Két éve sikerült a nagybőjtben egy kifejezetten ökumenikus BK-t létrehozni, ahová baptista testvéreket is hívtunk. 10 alkalommal voltunk együtt, 10 témát feldolgozva. Sajnos arra már nem maradt erőm-időm, hogy hosszabb távon is működtethető legyen ez a közösség. De hozzá kell tenni, hogy komoly szentírás értelmezési különbségek is jelentkeztek.

- *Azért így első hallásra nagy átfedés van a Bokor kisközösség szellemisége és a bibliakörök között.*

Igen. A Gyurka bácsi füveskönyvét mindenhova elvittem, mindegyik helyre adtam egyet, hogy adják körbe. Valamelyik körben az egyik tag megállapította, amikor beolvasott, figyelmesen olvasgatta, hogy én ugyanabban a szemléletben, szellemiségben beszélek, amit ott olvasott. Összeállt benne a kép, és ezt nem is rejtem véka alá, hogy Gyurka bácsit jól ismertem, mondhatni, hogy baráti viszonyban voltunk, az írásait is viszonylag jól ismerem, és a Bokor nagyközösséghez tartozom. Ezt mindenhol tudják. Van ahol érdeklődve kérdegetnek erről, van aki tudomásul veszi, de voltak negatív hangok is, sajnos éppen Nőtincsen, olyanoktól, akik ráadásul nem is nagyon tudták, hogy miről van szó. De ez nem a bibliakörös, hanem a más emberek részéről hangzottak el.

- *Talán nem egyházi személy, vagy valamelyik fundamentalista hívő szájából hallottad? Milyen negatívumot lehet itt előhúzni?*

- Az odatartozás tényét. Bulányistaként nevezett ott valaki, de ezenkívül más tartalmi negatívumot nem igen tudtak megfogalmazni. No meg olyat, hogy szélsőségesen fogalmazok. mint például az ellenség szeretet kérdésben. Azt általában nem vitatják, hogy az adás benne van a jézusi tanításban. Amink van, abból adjunk. Azt se nagyon vitatják, hogy segíteni kell a másik embernek, de azt sajnálatos módon erősen vitatják, hogy az ellenséggel barátságosan kell viselkedni. Itt van a Szent István kultusz. Ez évről évre előjön, meg a Szent László kultusz. Itt keverednek a dolgok. Az államalapítás érdemei és a kereszténység meghonosításának az érdemei, az eszköztár. Itt igen nagy keveredés van.

- *Most voltál Bokor nagytáborban is. Gondolom ott is tartottál előadást is.*

- Voltam, de most nem volt különösebb feladatam.

- *Ez is egy kötelék a Bokor mindennapi életéhez.*

- Oda nagyon szeretek járni. Építőek számomra.

- *Beszélgünk még a munkádról.*

- Igen, végül is ez viszi el az embernek a legtöbb idejét. Tanítok egy középiskolában, ugyanakkor van egy faipari

vállalkozásom. Szeretem ezt is, szeretem azt is. Szeretek tanítani is, meg szeretem csinálni is.

- *Az egy óriási előny, mikor valaki gyakorlatban és elméletben is ugyanazt teheti kedvére és még azt szereti is.*

- Ha csak erre tenném a hangsúlyt, ez is teljes egészében ki tudná tölteni az életemet, mivel meg tudnám azt csinálni, hogy van egy elfogadható műhelyem, tanulókat tudnék foglalkoztatni. Jelenleg egy nagyon jó dolog lenne a tanuló szempontjából is meg az én szempontomból is, mert alig-alig találunk olyan munkahelyet, éppen a duális képzéssel kapcsolatban, ahol érdemben tudják foglalkoztatni a tanulóinkat. Már kétszer vállalkoztam ilyen gyakorlati képzésre és tudom, hogy ez nem olyan egyszerű dolog. Rengeteg időt, energiát igényel és még kockázatos is.

- *Úgy tudom, hogy egyik másik döntéshozó testületben is munkát vállaltál?*

- Képviselő vagyok Nőtincsen. 25 éve lakunk ott és 21 éve vagyok képviselő és a szociális bizottság elnöke. A szociális bizottság most az egyetlen bizottság, ami létezik az önkormányzaton belül, ráadásul szociális-eü. és gazdasági bizottság is gyakorlatilag. Valamennyi szociális ügy mind ide fut be. Nem valami hálás feladatkör..

- *Jól körbejártuk vállalt elfoglaltságaid, mi segíti karban tartani fizikai lelki energiádat?*

- A fizikai-biológiai közérzet javító tevékenységeim a futás, úszás, a lovaglás meg a sárkányrepülés. A lelki szellemi karbantartásomat pedig a közösségi találkozókra készülés és a jó testvérek építő mondatai szolgálják.

- *Egy időben írtál is. Mintha mostanában egy kicsit visszafogottabb lennél ezen a téren.*

- Igen. Amit mostanában írok azok a prédikációim és örülök, ha időben elkészülök velük.

- *Ezek közül nem lehetne egyiket-másikat nyilvánosságra hozni?*

- Ahol prédikálok, többé-kevésbé ismerem hallgatóimat. Van, ahol egy kicsit visszafogottabban kell beszélnem, van ahol egy kicsit bátrabban. Nagyorosziban például egy kicsit bátrabban tudok szólni, mert Tarnai Imre bácsi 30

évig volt ott és azt mondták, hogy ugyanazt a stílust viszem tovább, mint amit ő képviselt. Ezek általában inkább bő vázlatok, de el tudom kép-

zelni, hogy van közöttük olyan is, ami talán megjelenhetne a Koinóniában.

- *Legyen ez a biztató végszó megköszönve magam és az olvasók nevében idődet és ezt a portrébeszélgetést. Bízva, hogy írásaidal találkozunk a KOINÓNIA-ban is.*

VÉGH GYÖRGYI RÉGIÓS TALÁLKOZÓ ÓBUDAVÁ- RON

A Bokor 7+1. régiója – a BOKKE meghívására – Óbudaváron tartotta őszi találkozóját 2015. szeptember 27-én.

Az eredetileg tervezett programot kicsit átalakította a régió ez évi képviselőjének megrendítő halála, Totya fájdalmasan idő előtti távozása az „ajtón túli” oldalra, így nehéz szívvel, hiányérzettel készültünk az összejövetelre.

Az első órát a helyi adottságok (ház) és kínálat (kert) megismerésével töltötte a csapat, majd a 21 fő - egymás melegítő közelségét élvezve - Gyurka bácsi nappalijába helyet foglalt. Zseniális ötlettől vezérelve György Zoli azért be is fűtött a cserépkályhába, ugyanis elég hűvös volt, előzőleg két napon át ömlött az eső is. Természetesen aznap már nem esett, mitöbb, délután még a nap is kisütött - ezt is sikerült elrendeznie valakinek.

Meggyújtottuk a 7+1 mécsest, elcsendesedtünk, s György Gabi vezetésével és gitárkíséretével dalolva kezdtük a lelki programot. Először Gyurka bácsira emlékeztünk. Hangulatfestő céllal felidézünk egyik naplóbejegyzését, György Zoli olvasta fel a 15 évvel ezelőtti betűvetést, amelyben az Óbudaváron töltött napokról írt a ház akkori gazdája. (Budavári, 2000. október 25.)

Ezután meghallgattuk Sinkovits Imre előadásában a Hitvallás című vallomást - szintén Gyurka bácsi írása. (Erős hasonlóságot véltünk felfedezni e két nagy ember hangjában.)

*Ne legyen időm
elrontani, ami jót
megtehettem itt."*

(Fodor Ákos: A vándor imája)

Totya közeli halála szomorú aktualitást adott a visszatekintésre, az általa/tőle kapott sok-sok jóra, ami épített minket, segített és előbbre vitt az úton. Versekkel, idézetekkel (különös tekintettel Fodor Ákosra) és személyes